

COMMISSIE VOOR DE
BUITENLANDSE BETREKKINGENCOMMISSION DES RELATIONS
EXTERIEURES

van

du

DINSDAG 08 JULI 2008

MARDI 08 JUILLET 2008

Voormiddag

Matin

De vergadering wordt geopend om 11.01 uur en voorgezeten door mevrouw Camille Dieu.

01 Vraag van mevrouw Camille Dieu aan de staatssecretaris belast met de Voorbereiding van het Europese Voorzitterschap, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken, over "de 'informele contacten' met Spanje en Hongarije met het oog op de voorbereiding van het voorzitterschap van de Europese Unie" (nr. 5205)

01.01 **Camille Dieu** (PS): In een bericht van het persagentschap Belga van 8 mei staat te lezen dat u vergaderd heeft met de Hongaarse en de Spaanse staatssecretaris voor Europese aangelegenheden teneinde het voorzitterschap van de Europese Unie dat de drie lidstaten tussen 1 januari 2010 en 30 juli 2011 zullen bekleden, voor te bereiden.

Volgens het agentschap Belga heeft u verklaard dat u een op samenhang en overleg stoelende werkmethode heeft afgesproken. Wat behelst die methode? Is het de bedoeling voor een evenwicht te zorgen op het stuk van de respectieve inbreng van die drie landen van verschillende grootte? Volgens welk tijdpad zal u de werkzaamheden organiseren?

Nog altijd volgens Belga zou u verklaard hebben dat u vernieuwende ideeën over het voorzitterschap heeft. Wat zijn die ideeën? Welke thema's wil u tijdens het Belgische voorzitterschap behandeld zien? Welke thema's willen de Hongaren en de Spanjaarden aansnijden? Hoe ziet u ten slotte het overleg op nationaal niveau?

01.02 Staatssecretaris **Olivier Chastel** (*Frans*) : Uw vraag komt als geroepen: de nota betreffende de voorbereiding van het voorzitterschap werd vrijdag goedgekeurd door de ministerraad die er enkele bijkomende punten bij geformuleerd heeft, met name over het overleg met de Gewesten. Woensdag worden ook een overlegcomité met de Gewesten en een Interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid (ICBB) gehouden; de voorbereiding van het voorzitterschap staat op de agenda.

U had het over de verklaringen van mijn Spaanse ambtgenoot: Spanje zal uiteraard Europa niet gedurende achttien maanden voorzitten, de volgorde is Spanje, België en Hongarije.

De vergadering van 8 mei jongstleden met mijn Spaanse en mijn Hongaarse ambtgenoot is de eerste van een lange reeks vóór het programma van het trio voorzitterschap aan de Raad wordt voorgesteld. Het is niet de omvang, maar het zijn wel de geschiedenis en de ervaring die ons van elkaar onderscheiden. De drie landen delen wel dezelfde opvatting over de Europese constructie. Via overleg zullen we tot een gezamenlijke zienswijze moeten komen met betrekking tot de uitvoering van het Verdrag van Lissabon, dat nog steeds kan worden geratificeerd voor het trio voorzitterschap een aanvang neemt. De inwerkingtreding van het Verdrag, zo mogelijk in 2009, zal het Belgische voorzitterschap in 2010 beïnvloeden.

Het is niet de eerste keer dat drie landen die achtereenvolgens het voorzitterschap waarnemen, voor een gemeenschappelijk programma opteren. Ook de vorige drie voorzitters, Frankrijk, Zweden en Tsjechië, stelden een gemeenschappelijk programma voor.

Met het Verdrag van Lissabon wordt zo'n gezamenlijk programma overigens verplicht. In dat verband kan worden gedacht aan een taakverdeling voor de volledige periode van achttien maanden, de terbeschikkingstelling van deskundigen door een land voor de volledige periode of nog aan het detacheren

van ambtenaren vanaf de voorbereiding van het triovoorzitterschap. Onze administraties onderhouden nu al nauwe contacten met elkaar.

Als we de bevestiging hebben dat het bedrag is geratificeerd, zullen we een duidelijker zicht hebben op de onderwerpen die we tijdens ons voorzitterschap zullen moeten behandelen, maar ik kan er vandaag nog niets over zeggen omdat het geplande overleg aangaande de materie nog niet heeft plaatsgevonden.

De nota die werd aangenomen tijdens de voorbije Raad van Ministers voorziet in verscheidene overlegmechanismen en een werkmethode maar ook een in een conceptbegroting voor 2008, 2009 en 2010. Het was tijd om een beslissing te nemen aangaande deze nota aangezien een voorzitterschap onder het Verdrag van Lissabon veel vroeger moet worden voorbereid dan onder het Verdrag van Nice. Men moet in de nodige tijd voorzien voor overleg met de twee andere landen van het trio. Bovendien moeten we er rekening mee houden dat we vanaf januari 2010 deel zullen uitmaken van dit trio, zelfs indien wij pas daarna in juli aan de beurt zijn.

Het enige gemeenschappelijke aan het gemeenschappelijk programma van het vorige triovoorzitterschap – van Frankrijk, Zweden en Tsjechië – was de naam: het was de secretaris-generaal van de Raad die de drie dossiers tot één document heeft herwerkt. Met het Verdrag van Lissabon zullen we een echt gemeenschappelijk programma moeten verdedigen. Het probleem is dus dat men lang genoeg op voorhand de hand aan de ploeg moet slaan, en het overleg op Belgisch niveau enerzijds en met de twee andere medevoorzitters anderzijds moet organiseren.

Tijdens de zomer zullen we de eerste overlegorganen voorbereiden, opdat we bij de hervatting van de parlementaire activiteiten in september het programma van het voorzitterschap in overleg met de gewest- en gemeenschapsregeringen kunnen opstellen, het maatschappelijk middenveld kunnen raadplegen via de taskforce die het Europees project concreet gestalte moet geven en het toegankelijk moet maken voor onze burgers, en de logistieke coördinatie voor het voorzitterschap op poten kunnen zetten.

Op die manier zal het programma van het Belgisch voorzitterschap in de lente van 2009 klaar zijn. Op dat ogenblik moet het eigenlijke overleg met de twee andere lidstaten worden opgestart, teneinde dan tegen de zomer van 2009 het definitieve programma van het triovoorzitterschap rond te krijgen, dat uiterlijk in november 2009 op de Raad van ministers van de Europese Unie zal verdedigd worden. Ik zal het Parlement uiteraard op de hoogte houden van de voortgang van de werkzaamheden.

01.03 Camille Dieu (PS): Een belangrijke taak bestaat erin Europa uit te leggen, waar Europa voor staat en wat zijn rol is, om zo het wantrouwen dat gegroeid is, weg te nemen. Dat wantrouwen uit zich bijvoorbeeld tegenover de liberalisering van de postsector of tegenover de voorzitter van de ECB die ons systeem van loonindexering aanvalt.

Tijdens het Belgisch voorzitterschap zou ik willen dat u aandringt op het sociaal plan in een Europa dat vandaag een Europa van economie en markt geworden is. Dan pas zult u het vertrouwen van de bevolking gewonnen hebben en een stap vooruit gezet hebben ten bate van Europa.

01.04 Staatssecretaris Olivier Chastel (Frans): Het regeerakkoord voorziet wel degelijk in een taskforce, die we zo interactief mogelijk hebben willen opzetten, omdat we verder willen gaan dan het klassieke overleg met de sociaaleconomische partners, de verenigingen, enz. Tijdens de zomer zal het departement een website creëren, waarop onze medeburgers hun mening kwijt zullen kunnen over de thema's die we zouden moeten behandelen.

Ik twijfel er geen seconde aan dat de economische crisis, de koopkracht en het sociale hoofdstuk tijdens die contacten aan bod zullen komen. Bovendien is de heer Jean-Marc Delizée de eerste collega in deze regering die me heeft aangesproken over de thema's die voor het Belgisch voorzitterschap in 2010 moeten worden uitgewerkt.

01.05 Camille Dieu (PS): Dat staat inderdaad in zijn verslag over de armoede.

Het incident is gesloten.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 11.19 uur.

La réunion publique est ouverte à 11 h 01 sous la présidence de Mme Camille Dieu.

01 Question de Mme Camille Dieu au secrétaire d'État chargé de la Préparation de la Présidence

européenne, adjoint au ministre des Affaires étrangères, sur "le contact informel avec l'Espagne et la Hongrie en vue de la préparation de la présidence de l'Union européenne" (n° 5205)

01.01 Camille Dieu (PS) : Une dépêche de l'agence Belga datée du 8 mai nous apprend que vous avez eu une réunion avec les secrétaires d'État hongrois et espagnol chargés des Affaires européennes dans le but de préparer la triple présidence de l'Union européenne qui incombera aux trois États membres entre le 1er janvier 2010 et le 30 juillet 2011.

Selon l'agence Belga, vous avez déclaré avoir "convenu d'une méthode de travail basée sur la cohésion et la concertation". En quoi consiste cette méthode? Est-ce pour équilibrer les apports respectifs de trois pays de tailles différentes? Selon quel échéancier allez-vous organiser vos travaux ?

Toujours selon l'agence Belga, vous avez déclaré avoir des "idées novatrices sur la présidence". Quelles sont-elles ? Quels sont les thèmes que vous entendez inscrire à l'agenda de notre présidence? Quels sont ceux envisagés par les Hongrois et les Espagnols ? Enfin, comment envisagez-vous la concertation au niveau national ?

01.02 Olivier Chastel, secrétaire d'État (*en français*) : Votre question tombe à pic : la note relative à la préparation de la présidence a été entérinée ce vendredi par le Conseil des ministres, qui a formulé quelques points complémentaires, notamment sur la concertation avec les Régions. Aussi, ce mercredi, se tiendront un comité de concertation avec les Régions et une Conférence interministérielle de politique étrangère (CIPE) ; la préparation de la présidence sera à l'ordre du jour.

Vous évoquez les déclarations de mon homologue espagnol : l'Espagne ne présidera évidemment pas l'Europe pendant dix-huit mois, mais bien successivement l'Espagne, la Belgique et la Hongrie.

La réunion du 8 mai dernier avec mes collègues espagnol et hongrois est la première d'une longue série avant la présentation au Conseil du programme de la présidence en trio. Ce n'est pas la taille, mais l'histoire et l'expérience qui nous différencient. Mais ces trois pays partagent la même conception de la construction européenne. Par la concertation, nous devrons faire converger nos vues sur la mise en œuvre du Traité de Lisbonne, qui a encore des chances de se voir ratifié avant le début de cette présidence en trio. Son entrée en vigueur que nous attendons en 2009 si possible, aura une influence sur l'exercice de la présidence belge en 2010.

Un programme commun à trois pays se succédant à la présidence n'est pas une nouveauté. Nous venons de le vivre lors de la présentation de son programme par le trio précédent (France, Suède et Tchéquie).

Avec le Traité de Lisbonne, cette pratique deviendra une obligation. On peut ainsi imaginer une répartition des tâches sur l'ensemble de la période de dix-huit mois, la mise à disposition d'experts par un pays pour l'ensemble de la période ou encore des détachements de fonctionnaires dès la préparation de la triple présidence. Des contacts étroits sont déjà en cours entre nos administrations.

Lorsque nous aurons la confirmation de la ratification du Traité, nous aurons une vue plus claire sur les thèmes à traiter sous notre présidence, mais je ne peux vous en parler aujourd'hui puisque la concertation prévue en la matière n'a pas encore eu lieu.

La note adoptée lors du dernier Conseil des ministres prévoit plusieurs mécanismes de concertation et une méthode de travail, mais aussi un budget prévisionnel pour 2008, 2009 et 2010. Il était temps de se décider sur cette note, car une présidence sous le Traité de Lisbonne se prépare plus tôt qu'une présidence sous le Traité de Nice. Il faut prévoir le temps nécessaire à la concertation avec les deux autres pays du trio. De plus, nous devons considérer que nous ferons partie de ce trio dès janvier 2010, même si notre tour ne viendra qu'en juillet suivant.

Le programme commun du trio précédent, les Français, les Suédois et les Tchèques, n'avait de commun que le nom : c'est le secrétaire général du Conseil qui a mis bout à bout les trois dossiers pour en faire un seul document. Sous le Traité de Lisbonne, nous devrons défendre un vrai programme commun. La difficulté

réside donc dans le fait de s'y prendre suffisamment longtemps à l'avance et de mettre en œuvre la concertation intra-belge, d'une part, et avec les deux autres pays coprésidents, d'autre part.

Cet été nous préparerons les premiers organes de concertation pour, dès la rentrée de septembre, élaborer le programme de la présidence en y associant les gouvernements communautaires et régionaux, consulter la société civile au travers de la task force chargée de rendre le projet européen tangible et accessible à l'ensemble de nos concitoyens, et mettre en place la coordination logistique de la présidence.

Grâce à cela, le programme de la présidence belge sera prêt au printemps 2009. C'est à ce moment-là que les concertations définitives devront être lancées avec les deux autres pays pour mettre au point, pour l'été 2009, le programme définitif du trio qui sera défendu au Conseil des ministres de l'Union en novembre 2009 au plus tard. Je ne manquerai pas de tenir le Parlement informé de l'état d'avancement des travaux.

01.03 Camille Dieu (PS) : Une tâche importante est d'expliquer l'Europe, sa nature et son rôle pour contrer la méfiance qui s'est installée à son égard. Cette méfiance se manifeste, par exemple, vis-à-vis de la libéralisation du secteur postal ou encore face au président de la BCE qui attaque notre système d'indexation des salaires.

Lors de la présidence belge, j'aimerais que vous insistiez sur le plan social dans une Europe qui, aujourd'hui, est une Europe d'économie et de marché. C'est alors que vous aurez gagné la confiance de la population et réalisé ainsi un pas en avant en faveur de l'Europe.

01.04 Olivier Chastel, secrétaire d'État (*en français*) : L'accord de gouvernement prévoit bien une task force, que nous avons voulue la plus interactive possible, pour aller au-delà des concertations classiques avec les acteurs socioéconomiques, les associations, etc. Cet été, le département élaborera un site internet pour que nos concitoyens puissent nous donner leur avis sur les thèmes que nous devrions aborder.

Je ne doute pas un instant que la crise économique, le pouvoir d'achat, le social, seront évoqués au travers de ces contacts. De plus, le premier collègue de ce gouvernement qui m'aït parlé des thèmes à développer pour la présidence belge de 2010 est M. Jean-Marc Delizée.

01.05 Camille Dieu (PS) : C'est en effet inscrit dans son rapport sur la pauvreté.

L'incident est clos.

La réunion publique de commission est levée à 11 h 19.